

اثرات ساختمان‌های بلند مرتبه بر ساکنین آن

علیرضا تقدیری¹، اسماعیل شیرازی^{2*}

1 - استادیار عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی رودهن گروه معماری رودهن ایران، artaghdiri@gmail.com

2 - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج ایران، minef1364@yahoo.com

چکیده:

ساختمان بلند مرتبه عامل بحث و تحقیق، معماری، ایجاد فضا زیست انسان. بخش عمده‌ای از علم معماری می‌بایست شامل یافته‌های تجربی در مورد تأثیرات روان‌شناختی و اجتماعی ساختمان‌ها بر روی ساکنانش باشد. در این میان ساختمان‌های بلند مسکونی بسیار بحث‌برانگیز هستند. این مقاله نتایج تحقیقات در مورد تأثیرات ساختمان‌های بلند بر روی ساکنین، رضایتمندی، رفتار اجتماعی، جرم، ترس، بچه‌ها، سلامت روانی را به طور خلاصه ارائه می‌دهد. قصد دارد نتایج متفاوت را کنار هم قرار دهد و پیش‌بینی‌های لازم را برای اجتناب از تأثیرات منفی ساختمان‌های بلندمرتبه استخراج نماید تا بدین ترتیب بتوان آنها را در مورد امر طراحی مورد ملاحظه قرارداد. نتایج توسط فاکتورهای تعدیل‌کننده، شامل وضعیت اجتماعی و اقتصادی، کیفیت عالی، والدین، شل، مرحله زندگی، تراکم جمعیت در زیر یک سقف و قابلیت انتخاب مسکن تعدیل می‌شود. به هر حال جدای از تعدیل گرما، مطبوعات نشان می‌دهد که ساختمان‌های بلند مرتبه نسبت به اشکال دیگر ساختمان برای بیشتر مردم کمتر رضایت بخش هستند. چرا که فضای بهینه‌ای برای کودکان نیستند و روابط اجتماعی بسیار غیر شخصی جلوه می‌کند و کمک به دیگران نیز نسبت به اشکال دیگر مسکونی کمتر، جرایم و خودکشی بیشتر است.

واژگان کلیدی: ساختمان‌های بلند، رضایتمندی، ساکنین، گذر تاریخی، اثرات روانی - روابط اجتماعی

مقدمه :

درباره اثرات ساختمان‌های بلند مرتبه بر ساکنان آن . در مطالعات ساکنین گرچه رضایتمندی بالایی را در تمام سطوح طبقات نشان داده اند (ساختمان بلند مرتبه تحقیق شده و ایجاد آن) با استفاده از دانش به دست آمده از تحقیقات گذشته می توان پیش از طراحی و ساخت ، ارزیابی‌هایی را انجام داد . که بهترین ابزار برای طراحان حرفه ای به حساب می آید . اگر ما بدانیم چه چیز در گذشته عملکرد بهتری از خود نشان داده است ، برای طراحی بهتر در آینده آمادگی بیشتری خواهیم داشت . در این مقاله ، نتایج متفاوت کنار هم قرار داده میشوند تا به معایب ساختمان‌های بلند مرتبه اشاره شود ، تا بتوان پیش بینی‌های لازم را برای اجتناب از تاثیرات منفی ساختمان‌های بلند مرتبه استخراج و آنها را در امر طراحی مورد ملاحظه قرار داد .

روش تحقیق :

روش تحقیق در این نوشتار ، بر اساس روش کیفی و استدلال منتقی استوار است همچنین پرسش و پاسخ و مطالعه اسنادی و کتابخانه ای نشریه و اطلاعات مستقیم از صنوف مرتبط بیان تحلیل ، توصیف و تفسیر مطالعه موجود در این مقاله را تشکیل میدهند . این پژوهش به پژوهشگر امکان تعامل با موضوع میدهد . برای گردآوری ، تحلیل و تفسیر داده ها از روش‌های انعطاف پذیر استفاده کرده و پدیده‌های مورد مطالعه را از دیدگاهی جامع مورد ملاحظه قرار میدهد .

گذری در تاریخ بلند مرتبه سازی :

مصریان قدیم شاید اولین کسانی بودند که از دانش علمی برای برپا کردن ساختمان‌های خود استفاده کردن . سازه‌های شگفت آور آنها ، بهترین ساختمان‌های بزرگ قدیمی هستند. نه تنها معماران آنها از هندسه و نجوم برای طراحی اهرام استفاده کرده اند بلکه آنان دانش علمی - طبیعی بیشتری را در مورد خواص مصالح به کار می بستند تا مقابر عظیم و دقیقی را که شامل اتاق‌ها و راهروهای پیچیده است طراحی نمایند . محاسبات آنها بسیار پیچیده است . به نحوی که اهرام بزرگ نه تنها بزرگترین اهرام سنگی جهان ، پس از 4000 سال باقی مانده اند بلکه با چنان دقتی ساخته شده اند که گوشه‌های مختلف فندانسیون آن یعنی 324 متر آن طرف تر تنها 2 سانتی متر اختلاف ارتفاع دارند .

در گذشته کاخها و کلیسای بزرگ ساخته می شد نه جهت رضایت مندی و آسایش و آرامش روانی انسانها بلکه هدف خودنمایی ، قدرت ، عظمت حکومت‌های آن زمان بر زیردستان و حکومت‌های بلادهای دیگر بود . معماران آن زمان در اختیار قدرت بودن اگر طراحی انجام شد جهت رضایت مندی پادشاهان و حکام بود نه ایده و خلاقیت معمار . تمام آثار به جامانده از گذشته هیچ یک جهت رفاه پیشرفت و آسایش انسانها نبوده ، مثال : احرام مصر ، کاخ‌ها ، کلیساها ، معابد ، مجسمه‌ها .

عصر رنسانس نقطه مقابل کلیسا - طراحان آن عصر شعار آنها انسان گرایی ، واقع گرایی ، خردگرایی بود . و از نظر اندیشمندان عصر رنسانس جهان به گونه ای که هست باید نظاره و مشاهده شود . واقع گرایی . آیا این اتفاق افتاد؟ خیر . چرا که گنبد کلیسای جامع فلورانس توسط اولین معمار عصر رنسانس فیلیپو برولونسکی احداث شد . باز هم جهت قدرت و خودنمایی نه واقع گرایی بدین ترتیب باز انسان آرامشش دست خوش گروه جدید با طرح جدید شد .

انقلاب صنعتی :

انقلابی که به گفته مخترعین به کمک انسان آمده بود تا بتواند مشکلات آن را حل نماید. در این دوره جهان به طور اساسی دگرگون شد. بایدها، نبایدها و مقدمات، نامقدمات جهان سنت زیر سؤال رفت، بقول آنها. هستی‌ها واقعیات و کارکردها و عملکردهای دنیای مدرن جایگزین شد. علم لاهوتی تبدیل به علم ناسوتی گردید. جهت پیش برد زمین‌شناسی، زیست‌شناسی، انسان‌شناسی، روان‌شناسی، جامعه‌شناسی، به صورت موضوعاتی درآمد که به طور پیوسته و نظام‌مند مورد تحقیق و تفحص قرار گرفت. تلاش انسان مدرن رسیدن به صنعت شد. (مخرب) در سال 1769 ماشین بخار توسط جیمزوات اختراع شد. همین اختراع رفته رفته تبدیل به قطار، اتومبیل گردید، صنعت ساختمان همراه با اتومبیل پیشرفت نمود. تا اینکه ابعاد ساختمان که ابعاد انسانی داشت به ابعاد اتومبیل تبدیل شد.

در اواخر قرن 18 میلادی به تدریج تولید صنعتی وارد امور ساختمان گردید. در ساخت پل‌ها کارخانه بیشتر زیر بنایی بود. تا اینکه در فرانسه به مناسب یکصدمین سالگرد انقلاب فرانسه برج ایفل و تالار بزرگ ماشین در این نمایشگاه جلب توجه کرد. بعد از پایان نمایشگاه درصدد برچیدن هیولای آهنی در بافت تاریخی فرانسه شدن. ولی خواسته یا ناخواسته این برج باقی ماند. و الگوی عظمت فولاد شد.

شیکاگو :

شروع قفس‌سازی انسانها، فقط بخاطر اینکه عظمت فولاد شیشه تکنولوژی عصر مدرن را آزمایش کنند (خودنمایی) بی آنکه مطالعه‌ای در رابطه با انسانی که در آن فضا می‌خواهد ادامه حیات دهد. و شعار پیش برد مدرن که زیست‌شناسی، انسان‌شناسی، روانشناسی، جامعه‌شناسی از موضوعات بود که مورد تحقیق و تخصص قرار گرفته. هیچ یک از این موضوعات در نظر گرفته نشده. فقط قدرت خلق هیولای فولاد که آزمایش می‌شد. اولین نمونه‌های ساختمان‌های مدرن به دور از هر گونه تاریخ‌گرایی و تزئینات در شهر شیکاگو ساخته شد. در طی این مدت ساختمان‌های بلند مرتبه با اسکلت فولادی احداث گردید. من این زمان را به نام آغاز عصر مدرن و پایان آرامش و آسایش انسانها و نابودی زیست‌گاه تمام گیاهان و جانداران کره زمین نام گذاری میکنم. میشود صنعت را در راستای زیست محیطی استفاده نمود، ولی متأسفانه تا بحال هر چه از صنعت برای رفاه انسان استفاده شده، بیشتر مخرب و صلب رفاه بوده.

مزایای ساختمان‌های بلند مرتبه :

- 1- ساختمان‌های بلند و باریک، جای اشغال کمتری را بر روی زمین نسبت به رقم معادل واحدهای ساختمان‌های کوتاه مرتبه دارا می‌باشد
- 2- ساختمانهای بلند چشم انداز بهتری دارند، البته در طبقات بالا، آن هم اگر بلند مرتبه‌ای رقیب دید چشم انداز را نگرفته باشد.
- 3- سرویس دهی‌ها و گزینه‌های نقل انتقالات شهری، وسعت عرض طول شهری کمتر میشود و خیابانها وسیع تر، فضای سبز بیشتر (اگر تعلق گیرد).
- 4- تمرکز جمعیت در یک مکان بیشتر و کنترل و حمایت تعرض از بیرون کم هزینه تر و آسانتر می‌باشد
- 5- ساختمان‌های بلند مرتبه عاری از آلودگی صوتی و دور از هیاهوی شهر می‌باشد و ساکنین آن از آلودگی صوتی در امان هستند.

معایب ساختمان های بلند مرتبه:

ساختمان های بلند متهم به داشتن نتایج ناخوشایند بسیاری هستند . از آن جمله که در این مقاله مورد بررسی قرار گرفته است : ترس ، نارضایتی ، استرس ، مشکلات رفتاری ، خودکشی ، روابط اجتماعی ضعیف ، کاهش امیدواری و عقب افتادگی در رشد کودکان ، مطالعات و بررسی های اولیه نتیجه گرفته اند که ساختمان های بلند مرتبه ، برای ساکنین سودمند نیستند . در سطح اجتماعی ، آنها متهم به بیشتر کردن مشکلات ترافیکی و تخریب شخصیت همسایگی می باشند . اقامتگاه های بلند مرتبه ، حداقل شش نوع ترس را به وجود می آورند . اولین مورد این است که امکان خودکشی یا سقوط از پنجره به بیرون وجود دارد . دوم . بعضی از ساکنان بیم دارند که در یک آتش سوزی گرفتار آیند . معمولا در این ساختمان های بلند مرتبه زمان بیشتری طول میکشد تا بتوان به خیابان دسترسی پیدا کرد . سوم : نگرانی درباره استحکام ساختمان در هنگام زلزله . چهارم : ساکنان از اینکه ساختمان مورد هجوم واقع شود میترسند . چون تمام لوازم برقی قطع میشود . پنجم : تعداد زیاد مردم در یک ساختمان خطر مبتلا شدن به بیماری های مسری تولید شده توسط دیگران را افزایش میدهد . برای مثال وقتی مردم هوای تالار ورودی دستگیره ها در و دکمه های آسانسور را با یکدیگر به طور مشترک استفاده میکنند . ششم : در اختیار نداشتن فضاهای عمومی مثل فضای سبز در دسترس یا محل بازی کودکان در هر طبقه و جایی برای سالمندان در همان سطح طبقه .

انتخاب ساختمان های بلند مرتبه :

تحقیقات نشان میدهد که انتخاب ساختمان های بلند مرتبه توسط ساکنین صرفا بخاطر موقعیت مکانی ساختمان است نه کیفیت و آرامش یا آسایش و بهتر زیستن بلند مرتبه . ساختمان های بلند مرتبه در مکانهای خاصی و با کیفیت هوایی منطقه ای خاص ساخته میشود . جذب مکان بیشترین آمار را دارد . چنانچه ساختمان های بلند مرتبه با معماری بسیار عالی و ظاهر هر چند زیبا حتی با فضای سبز بیشتر در مناطق جنوبی و موقعیت پست شهری ساخته شود . درصد کمی از مردم حاضر هستند در آنها سکونت داشته باشند . شاید اگر قیمت واحدهای سکونت در این ساختمان ها پایین باشد امکان دارد . بخاطر قیمت پایین آن در این ساختمان ها سکونت داشته باشند . در غیر اینصورت این سکونت گاه ها خالی می ماند . و غیر قابل استفاده میشود . اگر بلند مرتبه را ساکنین انتخاب میکنند باید در تمام مکان هایی که وجود داشته باشد طرفدار داشته باشند مردم بلند مرتبه ها را انتخاب نمی کنند بلکه محل احداث آنها ترجیح میدهند هیچگاه تفکر زیست گاه نسبت به ساختمانهای بلند مرتبه ندارند . مثال : اگر کالایی بی کیفیت را در مکان تجاری معتبر و برند عرضه شود . خریدار بدون توجه به کیفیت کالا آنها خریداری میکند . چرا که مکان را انتخاب نموده نه کالا را .

تعامل اجتماعی ساکنین بلند مرتبه :

بنا به دلایل مختلف از نظر رفتار اجتماعی در بلند مرتبه ها کمتر دیده میشود . و فاصله ارتباطی آنها با هم بسیار زیاد است اگر چه از نظر بصری خیلی به هم نزدیک هستند . شاید هر روز یکدیگر را از نظر بصری ملاقات میکنند ولی روابط عاطفی و اجتماعی با یکدیگر ندارند . علت : ساکنین زمانی که از منزل خارج از یک راهرو عبور کرده و تمام ذهنیت آن این است که زودتر به آسانسور برسند و موفق شوند هر چه زودتر با آسانسور به پارکینگ یا خیابان برسند و از کار خود باز نمانند . پس هر فردی را که در راهروها ببینند رقیب آسانسور یا وسیله حمل خود میدانند سعی در

اولین کنفرانس سالانه پژوهش‌های معماری، شهرسازی و مدیریت شهری

The first annual conference of Architecture, Urban planning & Urban management

تفکر زودتر سوار شدن را دارند پس جایی برای ملاقات دوستانه یا تعامل نمی ماند. زمان برگشت تکرار - بلند مرتبه هایی که پارکینگ و آسانسور طبقاتی مستقل دارند. آنها اصلا با همسایگان خود حتی برخورد بصری هم ندارند از واحد خود سوار بر اتومبیل شده و وارد خیابان میشود. این دسته از ساختمان های بلند مرتبه هیچ گونه برخورد با همسایگان خود ندارد پس از یکدیگر بسیار فاصله دارند. در صورتی که دیوار به دیوار همسایه خود هستند از نظر فاصله بسیار نزدیکند ولی از نظر ساختاری با هم بسیار فاصله دارند. تنها اشتراک افراد ساکن بلند مرتبه ها دیدن بردهای سالن ورودی است که فقط قبض شارژ بدهی یا اطلاعیه های مربوط به ساختمان نصب شده است اگر صحبت هم شود یا برخورد صورت گیرد در این رابطه می باشد.

افراد خردسال (کودکان) نیز بعزت نبود فضای بازی مشترک در طبقات بلند مرتبه ها با یکدیگر رابطه برقرار نمیکنند تا باب آشنایی خانواده ها شود. نوجوانان هم آنقدر فضای موجود بر آنها محدود است که سعی در بیرون رفتن از بلند مرتبه ها را دارند. و عدم امکانات از قبل باشگاه استخر مشترک زمینه بازی و غیره.

افراد سالمند نیز مشکلات خود را در بلند مرتبه ها دارند. چرا که برای آنها مشکل است هر روز با آسانسور به فضای باز مراجعه کنند تا یکدیگر را ملاقات کنند چرا که استفاده هر بار از آسانسور آنها را دچار استرس میکند. آیا برسم یا خراب شود.

شکل خانه و رفتارهای طرفدار اجتماع:

رفتار طرفدار اجتماع، شامل رفتارهایی است که به دیگران کمک میکند. آیا شکل خانه روی این گونه رفتارها اثر میگذارد. دانشجویانی که در ساختمان های کوتاه زندگی میکردند نسبت به دانشجویان ساختمان های بلند، اظهار کردند که آنها اشتیاق بیشتری برای پیشنهاد کمک به دیگران دارند. گزارش های متعدد انجام شده نشان دادند که حمایت و مشارکت اجتماعی با ارتفاع ساختمان کاهش پیدا کرده. مطالعات دیگری، رفتارهای طرفدار اجتماع را در یک آزمایش عین تر با اندازه گیری رفتار وقتی یکی از ساکنان با یک درخواست مواجه شدند، بررسی کردند. برای مثال نامه های دارای تمبر و آدرس و بدون آدرس برگشت در میان طبقات خوابگاههای یک دانشگاه قرار داده شدند که 22 تا 25 طبقه، 4 و 7 طبقه 2 و 4 طبقه بودند. تعداد نامه های پست شده، معیار سنجش رفتار طرفدار اجتماع بود. نامه هایی که پست شده بودند نسبت معکوس با بلندی ساختمان در هر مورد مطالعه داشتند.

روابط همسایگی:

روابط همسایگی نیز در جامعه در حال گذر مشغول میشود. مجتمع های بلند مرتبه مسکونی پس از قانون تملک آپارتمان ها در دستور کار قرار میگیرد. زندگی در این گونه مسکن روابط جدید برقرار میکند داستان، طوطی مرده همسایه من زندگی آپارتمانی را توصیف میکند. داستان ماجرای فردیست - ساکن آپارتمان - که شاد و خوشحال است و آواز می خواند و صدایش همواره مزاحم همسایه اش است. راوی داستان که فرد خوشحال است. میگوید من همسایه هایم را نمی شناختم فقط روی این بالکن گاهی گلدان و گاهی قفس طوطی را دیده بودم. داستان اشاره ای هم به عناصر مدرن مانند بالکن مشرف در ساختمان ها دارد. باورود خدمات و تاسیسات بهداشتی مدرن (متسراج، و دستشوئی و حمام و آشپزخانه و...) به درون آپارتمان ها مفهوم خانه تغییرات اساسی میکند و دیگر با الگوی پیشین آشپزخانه در انتهای حیاط و ایوان در وسط و اطاق های گوشه دار در طرفین و اطاق های دیگر در اطراف مطابقت

ندارد. در این ساختمان‌ها که نمونه اولیه آپارتمان‌سازی است. حیاط به طبقه بالا منتقل شده و به صورت بالکن و تراس درآمد.

در ساختمان‌های بلند است که تعداد افراد و حضور روابط پیچیده ما را وادار به احتیاط میکند در نتیجه چنین احتیاطی است که اغلب کسانی را که سالیان دراز همسایه ما بوده اند را نشانسیم.

اجتماعی پذیری محیط کالبدی:

ادبیات حاکم بر مطالعات انسان و محیط نشان میدهد مطالعه فضای کالبدی مستلزم ملاحظه فعالیت‌ها در آن است (بارکر) بر ماهیت جمعی - رفتاری فضاهای فعالیت تاکید داشته است و تعاملات جمعی در فضاهای فعالیت را به مثابه قابلیت برای فضا مورد تاکید قرارداد (Barker, 1988) گرچه بیشتر تحقیقات انجام شده در رابطه با اجتماع پذیری محیط‌های جمعی مورد نظر بوده است. اما چگونگی برقراری تعاملات جمعی در همه عرصه‌های محیط انسان ساخت اعم از فضاهای خصوصی، نیمه عمومی و عمومی مورد تاکید قرار گرفته اند. بویژه برقراری روابط جمعی در سطح کاربران یک محیط خصوصی همچون مسکن نیز به دلیل تاثیر بر کیفیت زندگی مورد تاکید قرار دارد. در واقع اهمیت اجتماع پذیری فضا حدی است که بسیاری از نظریه پردازان بر تاثیر این کیفیت بر دلچسپی به مکان زندگی تاکید ورزیدند. بر طبق این نظرات دلچسپی به مکان نه تنها به توسط وجوه فیزیکی در یک مکان تقویت میشود بلکه کیفیت تعاملات اجتماعی در مکان نیز بر دلچسپی به مکان موثر می باشد (Poll, 2002)

حال به منظور مطالعه تعاملات جمعی در فضا مفاهیمی همچون اجتماع پذیری را مورد مطالعه قرار داده است. وی عقیده دارد مطالعه هر فضا فعالیت بسته به بستر هنجاری رویدادهای جاری رفتاری در فضا برخوردی خاص را می طلبد. در مطالعه وی محیط به دو دسته، دسته بندی شده اند محیط‌های اجتماع پذیر موجب تشویق و ترغیب تعاملات جمعی میکردند و محیط‌های اجتماع پذیر تمایلات جمعی را کم می نمایند (Hall, 1982).

در این راستا بسیاری از پژوهش‌های اخیر رابطه مشخصه‌های فضای کالبدی و تعاملات جمعی را محور خود قرار داده اند. محور این پژوهش‌ها بر این است که در هر محیط، فضای کالبدی به مثابه به سامانه ای فضایی عمل می نماید و مشخصه‌های این سامانه فضایی بر تعاملات جمعی کاربران موثر است (Pasalar, 2003) در این مطالعه رابطه میان ساماندهی اجتماعی و ساختار محیط مورد مطالعه قرار میگیرد. بر این اساس مولسکی و لنگ (Moleski & Lang 1986) بیان داشته اند. که مکان فیزیکی در حالت ایده آل به سه صورت از رفتارهای و رویدادهای رفتاری در فضا پشتیبانی می نماید. نخست اینکه مکان فیزیکی عناصر فیزیکی و مشخصه‌های لازم برای تداوم و پویایی و آسایش افراد محیط را فراهم می آورد. به عنوان مثال نور، ویژگی مهمی در محیط فیزیکی است که مکان فیزیکی چگونه آن را مشخص مینماید. دوم اینکه محیط فیزیکی فراهم کننده امکانات و ساماندهی فضایی است که نظام‌ها و الگوهای ژه تعالیت در فضا را قوام می بخشد و دیگر فعالیت‌ها را کم رنگ مینماید و به عبارت دیگر محیط فیزیکی شکل گیری روابط جمعی را تسهیل نموده، سطح مطلوبی از خلوت را در فضای فعالیت فراهم می آورد. متغیرهای عملیاتی در این سطح شامل ابعاد هنر فضا و روابط و ارتباطات فضایی در فضاهای فعالیت می باشد در نهایت محیط انسان ساخت مولد و تضمین کننده احساسات، تجارب و ادراکات نمادین و زیبایی شناسانه است. که به مثابه کیفیاتی در محیط، ادراکات کاربران را تحت تاثیر قرار میدهند. این سه سطح همواره به صورتی تعاملی و متغییر رابطه بین تعاملات اجتماعی و نظام‌های رفتاری در فضا را کنترل می نمایند.

نسر به ویژگیهایی در محیط اشاره دارد که بر تاثیر احساس جمعی کاربران در محیط زندگی‌شان دلالت دارد. علاوه بر این ابعاد احساسی و موقتی تجارب کاربران در محیط به مثابه اجزای لاینفک تعاملات افراد و محیط زندگی شناخته

شده است. این امر بر ضرورت اهمیت به مطالعات فضای زندگی کاربران و پیوستگی و جدایی ناپذیری ادارک آنها از محیط با فضای زندگیشان دلالت دارد (Bonaiuto & Bonnes, 2000) بنابراین اشتیاق به فعالیت‌های جمعی در فضای زندگی در سطح مختلف خانواده و جمع باسازان فضای کالبدی رابطه دارد. چنانچه مطالعه محیط‌ها نشان دهنده تشکیل کانون‌های فعالیت در نقاط خاص فضای فیزیکی و ارزش گذاری و تفاوت گذاری در برخی نقاط یک فضا است که به ویژگی‌های فضا وابسته است بنابراین در این تحقیق منظور از اجتماع پذیری فضا به این است که فضای کالبدی بر اساس مشخصه‌های فضایی خود موجب تشکیل کانون‌های فعالیت و اشتیاق به فعالیت در قسمت‌هایی خاص از فضا میگردد. بنابراین با فرض اینکه تحقیق که هرگاه محیط کالبدی امکان ادراک طبیعت را فراهم آورد. قابلیت اجتماع پذیری فضاهای فعالیت و اشتیاق به فعالیت‌های جمعی متاثر از امکان ادراک طبیعت افزایش می‌یابد، چارچوب مطالعه بر مبنای سامانه جمعی فضایی محیط پی ریزی میگردد.

مخالفتان ساختمان‌های بلند مرتبه :

صاحبان این نظریه به این عقیده می‌باشند که بناهای بلند سبب تنزل کیفیت زندگی شهری به طرق مختلف گردیده است و بازیر پا گذاشتن ارزشها و سنتها، شرایط نامطلوبی از نظر زندگی در شهر فراهم آورده و صرفا اجبار باعث گردیده است که نسبت به ساخت اینگونه بناها در شهرهای بزرگ اقدام شود. اشکالات ساختمان‌های بلند از دیدگاه مخالفان ساخت اینگونه بناها عبارتند از :

- 1- برهم خوردن مقیاس‌های انسانی در محیط شهری
- 2- از بین رفتن مناظر طبیعی در دیدگاه‌ها و مناظر شهری
- 3- جدا سازی انسانها از یکدیگر و ایجاد زمینه برای وقوع جنایات
- 4- زیر پا گذاشتن ارزشها و سنتهای قدیمی در کالبد و سیمای شهری
- 5- ایجاد تراکم بیش از حد و ازدحام جمعیت در مناطق شهری خاص

نتیجه گیری :

باتوجه به موارد ذکر شده، ساختمانهای بلند محصول پیشرفت تکنولوژی، به واسطه تبعات منفی محیطی که در ارتباط با تراکم‌های جمعیت و ساختمانی زیاد شکل میگیرد و در صورت عدم کنترل و نظارت کافی، موجب افزایش آلودگی‌ها و ناهنجاری‌های گوناگون محیطی از جمله در زمینه‌های بصری میگردند و این عوارض بصری که در اثر تراکم بیش از حد و کنترل نشده بناها بلند به ویژه در مناطق مسکونی تشدید میگردند. میتوانند واقعی مردم در سلسله مراتب ارزش آنها، نقش ببندند و موجب احساس عدم قابلیت کنترل بر فضا زندگی و در نتیجه موجب عدم احساس آسایش، آرامش، و رضایت از تجربه زندگی گردد. مطالعات نشان داده اند که کودکان در ساختمان‌های بلند، مشکلات رفتاری بیشتری دارند. درباره جراثیم نیز، تحقیقات نشان میدهد که جراثیم در ساختمانهای بلند بیشتر است. روابط اجتماعی ساکنان ساختمان‌های بلند مرتبه با ساکنین بسیار دیگری مواجه میشوند عده بسیاری را می‌شناسند یا درباره آنان میدانند ولی دوستی‌های کمتری بین آنها شکل میگیرد.

اولین کنفرانس سالانه پژوهش‌های معماری، شهرسازی و مدیریت شهری

The first annual conference of Architecture, Urban planning & Urban management

مراجع

1. نشریه هنرهای زیبا شماره 9.56
2. معماری، معاصر غرب دکتر وحید قبادیان
3. آمار نقطه به نقطه پرسش و پاسخ
4. نشریه و مطبوعات رسمی کشور
5. اطلاعات دفاتر املاک و اتحادیه املاک
6. سایت وزارت مسکن شهرسازی

7. Bonaiato, s. bonnes s. (2000) social-psychological approaches in environment behavior studies in wagner & J. demick eds theoretical perspectives in environment behavior research (pp.67.78) pordecht, the netherlands_ktu
8. Hall, e. t. (1982) the hidden dimension. new york: anchor books, dous leda
9. Pol, e. (2002) the theoretical background of the citywide sustainability network environment and behavior
10. Pasular, celen (2003) the effects of spatial on students. interactions in middle schools: multiple case analysis_u_n published thesis for doctor of north carolina state
11. Moles, w. h and lang, g. t. 1986 organizational goals and human needs in office planning, in jeund wineman ed Behavioral issues in office design new York van nostrand reinhold company
12. Barker, r. g. 1968 ecological psychology: concepts and methods for studying the environment, of human behavior Stanford, ca: stanford university press